

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. XV. Excusatus ab auditione Missæ diebus Dominicis & Festivis,
nullo jure tenetur ad orationem privatam, concionem, dilectionem Dei
super omnis, contritionem, aut alia pia opera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

graviter peccaret contra hoc præceptum, in quo illæ partes accidentales differunt ab hora jejunii, quæ licet præveniatur, equidem non incurritur reatus peccati mortalis contra præceptum jejunii.

Solutio. Respondeo; ideo peccaret, qui assisteret soli consecrationi & communioni, quia potest reliquas partes audire per modum partium unius integri Sacrificii, adjungendo videlicet illas consecrationi & communioni; præcipitur autem ab Ecclesia auditio integri Sacrificii, ut patet ex Concl. 1. & 2. presentis sectionis, & cum aliunde sint pars notabilis, si non dignitate, saltem quantitate (in quo distinguuntur ab hora jejunii) ut ibidem probatum fuit, omisso erit peccatum mortale.

Partibus essentialibus deficientibus, alia non censentur partes integrantes.
At verò in casu Conclusionis non potest illas partes audire per modum partium integri Sacrificii, cum desint partes substantiales Sacrificii; adeoque ipsum Sacrificium. Ergo nulla obligatio, nequidem sub veniali illas audiendi, cum materia præcepta non sint illæ partes, nisi in quantum partes Missæ; sic enim & non aliter merentur nomen Missæ, quo utitur Ecclesia in suo præcepto.

230. Objectio. Dices, qui excusatur à præcipua parte Horarum Canonicarum, non propterea excusatur à reliqua; ergo pari ratione, qui excusatur à præcipua parte Missæ, non ideo excusatur à reliqua.

Responsio. Excusatur à præcipua parte Horarum excusatur à reliqua, Respondedo Negando Antecedens, si intelligas de præcipua parte singularum Horarum. Et ratio est superius tacta; quia videlicet unaquæque Hora præcipitur ut quædam actio perfecta, & ideo si non possit recitari, ita ut nomen illud mereatur, non nascitur, aut remanet obligatio illam recitandi. Porro minor pars Primæ non potest dici Prima, sed oportet, ut saltem præcipua; & quasi substantiales partes recitentur. Unde tamen quis ex singulis Horis posset aliquas partes minus principales legere, estò etiam omnes simul sumptæ facerent partem notabilem Officii, equidem non teneretur legere.

Intelligentia de præcipua parte singularum Horarum.
Nec obstat, quòd qui illas omitteret sine causa, peccaret graviter; nam hic potest eas legere per modum Canonici Officii adjungendo cæteris partibus; ille autem non. Præceptum itaque est recitare divinum Officium, idque integrè: contra illud præceptum facit posterior; secus prior.

231. et si illam omittens sine causa graviter peccaret.
An autem qui non potest recitare Matutinum v. g. teneatur Primam legere, si commode possit, forte quòd sic; quoniam singulæ Horæ sunt per se Officium divinum, & per modum illius dici possunt, quamvis omnes simul constituent unum Officium integrum, quòd præcipitur per unicum quidem præceptum formale & totale; attamen per multa partialia & virtualia.

Impotens recitare Matutinum forte teneatur ad Primam.

Ex quo citius cognoscitur disparitas inter auditionem Missæ, & recitationem Horarum Canonicarum; siquidem præceptum Missæ unicum est, formale & virtuale; & ideo qui excusatur à principali parte, excusatur à toto, juxta illud communiter receptum: *Major pars trahit ad se minorem*, argumento leg. *Quod major pars. 19. ff. Ad municipalem*, ubi sic dicitur: *Quod major pars Curia efficit pro eo habetur, ac si omnes egerint.* Et cap. 1. De His quæ fiunt à majori parte Capituli; ibi: *Cum in cunctis Ecclesiis quod pluribus & senioribus Fratribus visum fuerit incunctanter debeat observari.* Et infra: *Quocirca presenti Decreto statuimus, ut nisi à paucioribus & inferioribus aliquid rationabiliter obiectum fuerit & ostensum, appellatio remota prævaleat semper & suum consequatur effectum, quod à majori & seniori parte Capituli fuerit constitutum.* Sed de his plura alibi.

232. Disparitas inter auditionem Missæ & Horas Canonicas.

1. 19 ff. Ad municipalem.

Cap. 1. de His quæ fiunt &c.

Certè inveniuntur, qui existimant, excusatum à majori parte omnium Horarum copulatum, à singulis liberum esse, tamen commode aliquam integram Horam posset recitare: pro qua sententia communiter citatur Navarrus De Oratione cap. 11. n. 15.

233. Quorumdam sententia dicitur excusatum à majori parte Horarum copulatum, à singulis liberum esse.

Nihilominus puto commode eum posse intelligi de Horis singulis disjunctivè; sic enim ait n. 16. in fine: Et consequenter (scilicet ad præceptum Missæ) licet præceptum de Horis dicendis obliget ad dicendam partem earum majorem, si eam dicere potest, estò non posset totas; non tamen obligabit ad dicendas particulas aliquas earum, quas dicere potest, si alias totas non posset, quia præcipiens hoc non intendit.

Hæc de prima difficultate. Propono secundam, quæ imponet finem huic disputationi, & quæro, an excusatus ab auditione Missæ diebus Dominicis, & Festivis, teneatur ad orationem privatam, concionem, dilectionem Dei super omnia, aut alia pia opera? Responsio erit

CONCLUSIO XV.

Excusatus ab auditione Missæ diebus Dominicis & Festivis, nullo jure teneatur ad orationem privatam, concionem, dilectionem Dei super omnia, contritionem: aut alia pia opera,

E St communis: quo enim jure teneretur? Non naturali, ut patebit ex dicendis. Non etiam jure divino positivo, siquidem ubi illud exstat? Et simili modo argumentari possumus de jure

234. Probatio Conclus.

Rrrr 2

de jure

de iure humano; præsertim cum consuetudo & praxis ab omnibus, etiam timoratis, recepta, nullam huiusmodi obligationem agnoscat.

Solum ob stare videtur auctoritas Doctoris Subtilis 3. dist. 9. q. unicâ n. 5. in fine, & dist. 27. q. unicâ n. 18. Primo loco sic ait: *Et si aliqua necessitas excuset ab executione huius actus, quem determinavit Ecclesia, necesse est implere illum in aliquo equivalente, ut saltem die illo, specialiter deputato cultui divino, aliquis actus habeatur relatus immediatè in Deum ad eius reverentiam.*

Quis autem sit ille actus, videtur specificare postremo loco dicens: *Illud præceptum affirmativum Deut. 6. & Matt. 22: Diliges Dominum Deum tuum &c. non tantum obligat semper ad oppositum fugiendum, ne scilicet insit actus odii; sed obligat pro aliquando ad actum illicitum, quia ille actus est circa finem, ex cuius bonitate descendit omnis bonitas moralis in actibus, qui sunt ad finem. Sicut igitur homo tenetur habere aliquem actum virtuosum, ita tenetur habere aliquem actum illius præcepti circa finem gratitudinis diligendam. Quando autem sit hoc, fortè determinavit hoc illud præceptum divinum, Sanctifica Sabbatum. Et, Maneat unusquisque apud se, id est, recolligendo se, & ascendendo ad Deum suum. Et Ecclesia specificavit quantum ad Missam, audiendam in die Dominico de Consecrat. dist. 1. cap. Missas.*

Ergo iuxta mentem Scoti, quando legitimum fuerit impedimentum audiendi Missam, saltem erit obligatio diligendi Deum super omnia ex illo præcepto divino, *Diliges Dominum Deum tuum &c.*

Respondeo; Scotus in hoc secundo loco nequaquam loquitur assertivè, sed dubitativè, ut satis significat ly *Fortè*; & meritò sic locutus fuit: quoniam aliis actibus tum internis, tum externis potuerunt Judæi Sabbatum sanctificare; atque indubiè sanctificarunt per abstinentiam ab operibus servilibus, & oblationibus suorum Sacrificiorum.

Profectò in Scriptura Sacra, ubi Dominus præcipit sanctificationem Sabbati, nulla fit mentio dilectionis Dei super omnia, sed abstinentiæ tantùm ab operibus servilibus, si sonum litterarum attendimus. Nam cum Exod. 20. v. 8. dictum fuisset: *Memento ut diem Sabbati sanctifices*, continuo subiungitur v. 9. & 10. *Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua. Septimo autem die Sabbatum Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo, tu & filius tuus, & filia tua, servus tuus & ancilla tua, iumentum tuum & advena, qui est intra portas tuas. Nihil autem dicitur de eliciendo actu charitatis.*

Similiter cap. 16. post illa verba v. 29. *Maneat unusquisque apud semetipsum, illicò attextur: Nullus egredietur de loco suo die septimo; scilicet ad colligendum manna, uti priùs aliqui de populo fecerant. Et v. 23. sic ait Moyses*

ad populum: *Hoc est quod locutus est Dominus: Requies Sabbati sanctificata est Domino cras: quicumque operandum est facite, & qua coquenda sunt, coquite. Quali diceret: Hæc est requies Sabbati non operari, etiam ea quæ ad velendum pertinent.*

Et quamvis credibile sit in hac sola negatione non fuisse observationem illius præcepti, sed, ut ait Scotus in primo loco, in actu positivo, in sanctificando, id est, magnificando Deum, unde constat quòd ille actus debuerit esse dilectio Dei super omnia? Nonne in lege nova sufficit auditio Missæ? Et quoruscunque audit Missam ex vera dilectione Dei super omnia? Ex mille fortè non unus, & tamen omnes satisfaciunt præcepto divino de sanctificando Sabbato, & præcepto Ecclesiæ de audienda Missa.

Interim cum nullum aliud tempus certum pro adimplerione præcepti charitatis inveniat designatum, & illud tempus specialiter sit deputatum ad cultum divinum, qui cultus maximè consistit in actu dilectionis super omnia, congruenter asseruit Scotus, fortè tunc esse obligationem ad illum actum, etiam quando aliunde non excusor ab auditione Missæ. Quod Franciscus del Castillo de Virtutibus Theologicis disp. 4. de præceptis Charitatis q. 1. n. 10. intelligit de primo actu Charitatis, id est, quando homo numquam elicit actum charitatis.

Probat primò ex fine extrinseco Dei præipientis; quia sanctificare Sabbatum sicut decet, sicut ex divina ordinatione importat ipsum Deum adorare, quod præstatur à nobis in Missa, quando Corpus & Sanguinem ejus adoramus, & Judæi ipsum adorabant in oblationibus suorum Sacrificiorum, ita importat ex divina ordinatione, ipsum amare super omnia, si aliàs numquam, quis illum super omnia, & propter se amavit; non enim est major ratio unius quam alterius.

Sed hæc probatio in duobus deficit: nam in primis finis extrinsecus Legislatoris non cadit sub legem, ut communiter sentiunt Doctores, & ipse Dicastillo insinuat, quando in secunda probatione, meliori, ut vocat, quam mox adjungemus, fatetur hoc præceptum; *Sanctifica Sabbatum*, posse secundum substantiam adimpleri, absque adimplerione præfate dilectionis.

Secundò, major ratio unius, quam alterius est, voluntas Legislatoris, qui adorationem suam determinavit ad diem Sabbati; porro amorem præcepit exhiberi quocumque tempore opportuno.

Quod probè intelligens præfatus Auctor. Melius, inquit, probatur hæc sententia ex eo, quòd per hoc præceptum: *Sanctifica Sabbatum*, assignatur tempus opportunum diligendi Deum super omnia, sicut & ipsum adorandi; ergo & assignatur tempus necessarium adimplendi-

ob stare videtur Scotus,

asserens tunc esse obligationem diligendi Deum;

235. sed tantum loquitur dubitativè.

In Scriptura sacra ubi præcipitur sanctificatio Sabbati, nulla fit mentio dilectionis. Exod. 20.

236. Exod. 6.

237. Sententia Franc. del Castillo.

Probat primò.

238. Hæc probatio in duobus deficit.

239. Alii probent nonnullum.

plendi hoc præceptum, si aliis non est adimpletum: ergo tunc obligat ex fine intrinseco ipsius præcepti, ratione præcepti dilectionis Dei, licet non ratione sanctificationis Sabbati, siquidem hoc secundum substantiam potest adimpleri absque adimplerone præfata dilectionis.

Itaque ex diversis verbis constat præceptum dilectionis, & tempus, in quo est necessarium adimplendum. Nam primum constat ex illis: *Diliges Dominum Deum tuum* &c. Et secundum constat ex illis: *sanctifica Sabbatum*; quia hoc non sanctificatur in eo, qui numquam elicit actum dilectionis Dei, si in tali die non elicit prædictum actum. Hactenus Dicaſtillo.

240. Sed contrà; si præceptum sanctificationis Sabbati secundum substantiam potest adimpleri absque adimplerone præfata dilectionis: quomodo verum est, Sabbatum non sanctificatur in eo, qui numquam elicit actum dilectionis Dei, si in tali die non elicit prædictum actum? An forte implet præceptum sanctificationis secundum substantiam, qui non sanctificatur?

Sanè quodcumque tempus, in quo sufficienter proponitur Deus ut summè amabilis, opportunitatem est, immo fortè necessarium adimplendi præceptum Charitatis, si aliis non est adimpletum. Planè autem per accidens est, quòd hoc fiat in die Dominico; nec puto quempiam posse expectare diem Dominicum ad satisfaciendum huic præcepto dilectionis, cui ita Deus proponeretur die Lunæ v. g. aut Martis, aut Mercurii.

241. Cæterum manifestum est Doctorem Subtilem non posse intelligi, quidquid dicat ille Auctor, de primo actu dilectionis, ut patet ex postremis ejus verbis: *Et Ecclesia specificavit quantum ad Missam audiendam in die Dominico*: non in uno die Dominico, sed in omnibus totius anni: ergo non pro uno actu, seu primo actu diligendi, sed pro frequentia actuum dilectionis. Neque enim tantum semel in vita obligat præceptum dilectionis, sed sæpius, ut communiter docent Theologi, quamvis omnino efficaciter non possit probari.

242. Ut ut sit de hæc se, si præceptum dilectionis dixeris obligare tantum semel in vita, siue frequentius, videlicet singulis diebus Dominicis, aut alio tempore indeterminato; nimis verum est millenos & millenos homines fortè nec ullo die Dominico totius anni elicere actum dilectionis Dei super omnia, quos tamen nemo ideo arguit de peccato, siue contra præceptum dilectionis, siue contra præceptum auditionis Missæ.

Dicere autem, Ecclesiam actum dilectionis commutasse in auditionem Missæ, vel potius determinasse ad auditionem Missæ, ex quocumque demùm motivo extrinseco pro-

veniat, ut sic esset; quid tum? Ergo qui excusatur ab auditione Missæ, tenetur implere illum actum in aliquo æquivalente, v. g. clicere amorem Dei super omnia; Nego Consequentiam.

Immo oppositum magis sequitur, scilicet, ergo excusatus ab auditione Missæ, non tenetur ad actum dilectionis Dei super omnia; etenim supposita illà determinatione Ecclesiæ, cessat obligatio præcepti divini, quæ antea erat indeterminata: ergo qui excusatur ab obligatione ab Ecclesia determinata, ad nihil amplius obligatur, quoniam obligatio indeterminata nulla est, quousque accesserit determinatio.

Sicuti si quis vovisset actum aliquem bonum in genere, determinandum v. g. à Petro, & Petrus determinasset eum ad auditionem Missæ; numquid excusatus legitime ab illa auditione, ad quidpiam æquivalent obligaretur ex vi voti sui? Minime.

Similiter, Superior commutavit votum meum v. g. jejunii in auditionem Sacri; num excusatus ab auditione Sacri teneor servare jejuniùm, si commutatum? Omnes negant: quoniam per commutationem, obligatio prioris voti omnino est extincta, adeoque non potest reviviscere nisi per novam voluntatem voventis; argumento cap. 29. *Si illic* 23. qu. 4. ibi: *Si illic ubi hæc acta sunt, presentibus utriusque consuetudine & satisfecisse Stephanum, & supplicatione suscepta eum, qui male tractatus est, ignorasse, semel in oblatione remissa punitio, recidivo dolore non debet iterari.* Clarus Lege, *Qui res 98. ff. de Solut. §. Aream*, ibi: *Nec admissum est quod Celsus ait, si idem rursus lege aliqua servus effectus sit, peti eum posse; in perpetuum enim sublata obligatio, restitui non potest.*

Confimiliter ergo obligatio ad alios cultus divinos, ex præcepto divino indeterminato debitos, in perpetuum quasi sublata per præceptum audiendi Missam, restitui non potest, vel ad aliud quidpiam determinari, nisi per voluntatem Ecclesiæ. Porro Ecclesiam voluisse Fideles obligare in defectum Missæ ad aliquem actum, siue cultum, internum, vel externum, nullum est indicium.

Nam jura, quæ in contrarium possent adferri, loquuntur generaliter, & videntur præcipere præter auditionem Missæ, privatam orationem, & concionem; non autem in defectum Missæ, de quo particulari casu hic solum tractamus. Dico, *Videntur præcipere*, quia reverà non præcipiunt, ut bene ostendit Suarez tom. 1. de Religione lib. 2. cap. 16. sed consulunt quod optimum est.

Unde non est audiendus Marchantius to. 2. Tribua. tract. 4. tit. 2. q. 4. conclus. 2. quæ talis est: *Ex præcepto divino primævo: Memento ut diem Sabbati sanctifices, tenetur qui Missam non audit in die Dominica, Deum*

R r r r 3 speciali

verit in auditionem Missæ?

Hæc commutatione admittit excusatus à Missa, non obligatur ad dilectionem.

Probatum à simill.

243. Aliud n. mite.

Cap. 29. 23. 2. 4.

L. 98. ff. de Solut.

244. Solutur jura in contrarium.

Suaris.

Sententia Marchanti.

speciali cultu colere. Et conclus. 3. sequentis tenoris: Qui nullo cordis motu vel cultu Deum in Dominica colit, peccat mortaliter. Non est, inquam, in his audiendus ille Auctor; quoniam contradicit communi sententiæ abique solido fundamento. Quod enim illud esset?

Præceptum, inquis, divinum morale & naturale de colendo Deum unâ die ex septem; quod à principio creaturæ semper sic intellectum. Unde tum in veteri Synagoga, tum in Ecclesia Christiana pro communi populo ritus singulares determinati erant, qui quidem ita communiter observabantur, ut tamen casu quo illi non observarentur, nil demeretur de substantiali ratione præcepti, quæ erat aliquem cultum Deo impendere istâ die. Ita Marchant. Sed hæc vera esse, neque Scriptura sacra proloquitur, neque Traditio. An fortè sic intellexerunt Sancti Patres & Concilia?

An SS. PP. agnoverint præceptum divinam colendi Deum unâ die ex septem?

Gregor.

Sic intellexerunt, inquit prædictus Auctor, Sancti Patres, qui passim dicunt, hominem illam diem debere expendere in operibus divinæ laudis, & salutis. Expressè Sanctus Gregorius lib. xi. Epistolâ 3. ad Cives Romanos: *Dominico (ait) die à labore terreno cessandum est, atque omni modo Orationibus insistendum, ut si quid negligentia per sex dies agitur, per diem Resurrectionis Dominica expietur.* Et Sanctus Augustinus Serm. 251. de Tempore: *Observemus, inquit, diem Dominicam Fratres, & sanctificemus illam, sicut Antiquis præceptum est de Sabbato &c.* Et infra agens de iis, qui non possunt venire ad Ecclesiam, ut cum aliis orent. *Qui verò, inquit, hoc non possit, saltem in domo sua oret, & non negligat Deo solverè votum, ac redde- re pensum servitutis.*

246. An Concilia agnoverint?

Videatur & Concilium Matifconense secundum Guntrano Rege, & Pelagio II. Pontifice can. 1. ubi postquam prohibuit servilia opera: *Estote, inquit, omnes hymnis & laudibus Dei animo, corporeq; intenti. Si quis vestrum proximam habeat Ecclesiam, properet ad eandem, & ibi die Dominico semetipsum precibus laudibusq; afficiat, sint oculi, manusq; vestra toto illo die ad Deum expansæ.* Hucusque Marchantius.

Exponitur Concilium & PP.

Respondeo: Canon ille, aliq; similes vel intelliguntur de Orationibus, quæ in ipsa Missa fiunt, vel continent consilium, non præceptum, aut certè indicant finem præcepti extrinsecum, qui finis non cadit semper sub præceptum. Consimiliter explicari possunt & debent dicta Sanctorum Patrum.

247. Præceptum divinam colendi Deum non obligat semel in septimana?

Et verò, licet nullatenus inficiar, sed lubens admittam, dari aliquod præceptum divinum naturale de colendo Deo; equidem quòd illud obliget, idque sub mortali, unâ die ex septem, secluso alio quocumque præcepto positivo superaddito, haud facile quispiam mihi persuaserit.

Quæ enim ratio hujusmodi obligationis? An quia sex diebus Deus perfecit opus creationis, & septimo die requievit ab omni opere, illumque sanctificavit? Sic enim legitur Gen. 2. cap. v. 1. 2. & 3. *Igitur perfecti sunt celi & terra, & omnis ornatus eorum. Complervitq; Deus die septimo opus suum quod fecerat: & requievit die septimo ab universo opere, quod pararat. Et benedixit diei septimo, & sanctificavit illum, quia in ipso cessaverat ab omni opere suo, quod creavit Deus ut faceret.*

Hæc quidem ratio probat; oppidò convenire, ut in memoriam tanti beneficii, Deum colamus unâ ex septem diebus, & ideo Deum in veteri Lege, Ecclesiam autem in nova Lege, meritò unam diem designasse, in qua quilibet teneretur, etiam sub mortali, colere Deum certo aliquo ac determinato cultu; interim tamen si quis ante Legem veterem, in qua primò lata fuit lex de sanctificando Sabbato, coluisset Deum singulis tantum octiduis, aut decem diebus, nescio quomodo ex illa ratione convinceretur reus peccati mortalis.

Quid ergo ad Scotum 3. dist. 9. qu. unicâ n. 5. Respondet Scholium præfixum num. 4. Doctorem loqui de congruitate, non de necessitate stricta præcepti. Ita Ovando hic a. 2. in fine: & Angles 4. q. de contritione art. 5. Legi Angles loco citato, ubi nulla fit mentio congruitatis, sed solum dicitur, quòd Scotus dubitans loquatur. Interim æquivalens illud nimis incertum est & vagum, ut de iplo ferri possit, vel latum censetur aliquod præceptum strictè obligans, saltem Ecclesiasticum; nam Ecclesia solet præcipere materiam certam & determinatam, ut patet ex omnibus præceptis.

Cùm ergo Scotus non assignet aliquod determinatum æquivalens, signum est, quòd non loquatur de stricta obligatione legis Ecclesiasticæ, sed solum de magna congruitate, utique propter præceptum divinum, quòd obligat ad aliquando Deum colendum, & ad quòd adimplendum dies Dominicus, utpote specialiter ad Dei cultum deputatus, maxime est opportunus.

Sed dicit aliquis; *ly Necessè est*, quo utitur Scotus, æquipollet verbo præceptivo. Fateor, & ideo communiter significat strictam obligationem; equidem fieri potest ut propter materiam subiectam, quæ non est capax strictæ obligationis, vel aliam circumstantiam, solum importet congruentiam sive congruitatem.

Veluti estò verba præceptiva in actu exercito, qualia sunt: *Fac, Faciant, Nemo audeat*, & similia de se sufficerent ad constituendam legem propriè dictam; ut putat Suarez lib. 3. de leg. cap. 15. nu. 8. nihilominus ex materia subiecta & aliis circumstantiis fieri potest & de

Sect. fin. De Præcepto audiendi Missam. Concl. 15. 685

de facto sapius sit, ut non significant rigorosum præceptum, sed tantum saluberrimum consilium.

De cætero putat Poncius in suo Commentario ad illa verba Scoti, magis consonum esse menti ipsius, quod intelligantur de necessitate præcepti, ita, inquit, ut qui id non faceret, peccaret: nam ipse putat determinatum esse diem Dominicum pro observantia hujus præcepti affirmativi: ergo unusquisque, qui eo die poterit illud observare, tenebitur, & si non poterit ipsum uno modo observare, nempe audiendo Sacrum, debet alio modo si poterit. Hæc ille.

Dico ego, ut hæc esset mens Scoti de die

Dominico, attamen non de aliis diebus Festivis, de quibus etiam loquitur nostra Conclusio, nullatenus autem Scotus; ut patet ex textu. Interim communior sententia negat strictam obligationem etiam in die Dominico; nec puto Confessarios in Confessionibus, neque Concionatores in Concionibus de hac obligatione proponenda suis pœnitentibus vel auditoribus multum esse sollicitos; quamvis alioquin optimum consilium sit non solum diebus Dominicis & Festivis, sed etiam ferialibus Missæ Sacrificio, aut alio actu adorationis colere Deum, cui sit honor & gloria per infinita sæculorum sæcula A M E N.

250.
Sententia
Poncii.

AD MAJOREM DEI,
DEIPARÆ IMMACULATE CONCEPTÆ

AC SERAPHICI PATRIS NOSTRI

FRANCISCI

GLORIAM.

PRIVI-

INDEX